

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 240/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného LEGAL ART, s. r. o., Námestie SNP 19, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14Co/62/2020 takto

rozhodol:

- Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14Co/62/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadost'učinenie **1 500 eur**, ktoré **je** mu Krajský súd v Bratislave **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Krajský súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **530,85 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti **nevýhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavná sťažnosť sťažovateľa doručená ústavnému súdu 19. decembra 2023, v ktorej sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným postupom krajského súdu, vyslovenia príkazu konať a priznania primeraného finančného zadost'učinenia 10 000 eur, ako aj trov konania,

bola uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 240/2024-9 zo 14. mája 2024 prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu.

2. Z ústavnej sťažnosti a obsahu pripojeného spisu všeobecného súdu vyplýva, že sťažovateľ podal 19. mája 2003 na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) žalobu o zaplatenie 32 904,53 eur s príslušenstvom proti žalovanému v 1. rade Všeobecná úverová banka, a.s., a žalovanému v 2. rade JUDr. Jozefovi Vančíkovi, súdnemu exekútorovi z titulu výťažku z dražby. Okresný súd priznal nárok sťažovateľovi rozsudkom č. k. 11Ccu/1/2013-558 z 12. novembra 2019, proti ktorému sa odvolal žalovaný v 1. rade 29. novembra 2019 a žalovaný v 2. rade 28. novembra 2019. Celý spisový materiál okresného súdu bol krajskému súdu predložený 21. mája 2020.

3. Vzhľadom na dlhotrvajúcu nečinnosť krajského súdu podal sťažovateľ 29. júna 2022 prvú žiadosť o rozhodnutie vo veci, ktorá zostala nezodpovedaná, a opätovnú žiadosť o rozhodnutie vo veci adresoval krajskému súdu 13. februára 2023. Tieto podania sťažovateľa, ktoré sťažovateľ aj priložil k ústavnej sťažnosti, sa v zbernom spise krajského súdu nenachádzajú. Napokon podal sťažovateľ 5. apríla 2023 aj sťažnosť predsedovi krajského súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podpredseda krajského súdu vyhodnotil podanú sťažnosť ako dôvodnú a vzniknuté prieťahy odôvodnil nedostatočnými personálnymi kapacitami krajského súdu.

4. Sťažovateľ ešte deň pred podaním ústavnej sťažnosti, t. j. 18. decembra 2023, telefonicky na krajskom súde zisťoval stav konania a v danom čase nebolo nariadené pojednávanie ani nebolo rozhodnuté vo veci samej.

5. Zo spisu krajského súdu ústavný súd zistil, že o odvolaniach žalovaných krajský súd rozhodol rozsudkom č. k. 14Co/62/2020-691 z 30. apríla 2024. Rozsudok okresného súdu z 12. novembra 2019 (teraz vec vedená na Mestskom súde Bratislava IV) zmenil tak, že v napadnutom výroku I a III žalobu zamietol. Žalovaným priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania. Spis bol 10. mája 2024 vrátený Mestskému súdu Bratislava IV.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ uvádza, že predmetom konania je žaloba o zaplatenie finančnej sumy z titulu výťažku z dražby, pričom ide o vec patriacu do bežnej rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva a nejde o právne ani skutkovo zložité konanie. Sťažovateľ sa snažil opakujúcimi sa žiadosťami o rozhodnutie urýchliť proces rozhodnutia a žiadnym svojím konaním k prieťahom vo veci neprispel. V danom prípade je krajský súd nečinný od postúpenia spisu z okresného súdu a túto nečinnosť ospravedlňuje nedostatočným personálnym obsadením súdu, čo však nemožno pripísať na ťarchu účastníkov konania.

7. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, ktoré spolu s konaním na okresnom súde už trvá 20 rokov, a na absolútnu nečinnosť krajského súdu, ktorá trvá od mája 2020, je sťažovateľ toho názoru, že na dovŕšenie ochrany jeho základných práv nie je postačujúca deklarácia ich porušenia a príkaz na ďalšie konanie bez prieťahov, a preto sa domáha priznania primeraného finančného zadost'učinenie 10 000 eur.

III.

Vyjadrenie krajského súdu

8. Krajský súd vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 6. júna 2024, odkazujúc na vyjadrenie predsedníčky senátu, ktorej bola vec do senátu pridelená až 3. júna 2022, uviedol že nekonanie vo veci bolo spôsobené najmä objektívnymi dôvodmi, vysokým nápadom vecí, ktorý v danom senáte krajského súdu vznikol ešte v roku 2019 a ktorý sa predsedníčka spolu s ďalšími členmi senátu snaží postupne eliminovať. Upozornil, že o veci už bolo krajským súdom rozhodnuté.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

10. Ústavný súd vo svojej judikatúre pravidelne zdôrazňuje, že účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K tomu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu, prípadne k nemu môže dôjsť aj iným zákonom predvídaným spôsobom nastoľujúcim právnu istotu (IV. ÚS 469/2020).

11. Pri hodnotení, či došlo k porušeniu predmetných práv, ústavný súd v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva berie do úvahy i) zložitosť vecí vrátane povahy sporu a jeho významu pre účastníka konania; ii) správanie účastníka konania a iii) postup súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu vecí) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

12. Predmetom sporu je žaloba o zaplatenie finančnej sumy z titulu výťažku z dražby. Ani jeden z účastníkov konania pred ústavným súdom neargumentoval právnou zložitou vecí či takými skutkovými okolnosťami, ktoré by znamenali, že vec je fakticky náročná. Sťažovateľovi tiež nemožno pričítať žiadnu zodpovednosť za trvanie odvolacieho konania, naopak, sám rozhodnutie vo veci urgoval opakovanými žiadosťami.

13. Spis bol krajskému súdu predložený 21. mája 2020. Napriek urgenciám sťažovateľa, ktorý podal ústavnú sťažnosť ešte v decembri 2023, bola napokon vec krajským súdom rozhodnutá až 30. apríla 2024 a 10. mája 2024 bol spis vrátený súdu prvej inštancie. Konanie na odvolacom súde teda trvalo 4 roky, čo nemožno považovať za primeranú dobu.

14. Ústavný súd v tomto kontexte zdôrazňuje, že konanie súdu druhej inštancie je v rámci civilného sporového procesu koncipované spôsobom, keď odvolací súd môže a nemusí vo veci nariadiť odvolacie pojednávanie, čím zákonodarca sledoval práve rýchlosť, efektívnosť a hospodárnosť odvolacieho konania, a teda ak odvolací senát rozhoduje o odvolaní bez nariadenia pojednávania, nemožno iba z tohto dôvodu časový úsek v danej situácii od podania odvolania (keď začína odvolacie konanie), resp. od dôjdenia spisu odvolaciemu súdu (keď začína konanie na odvolacom súde) do konečného rozhodnutia súdu druhej inštancie označiť ako „nečinnosť“ (m. m.

I. ÚS 35/2021, I. ÚS 64/2022, I. 609/2022). V posudzovanej veci však vzhľadom na absenciu právnej a skutkovej zložitosti ani po zohľadnení potreby primeraného času na naštudovanie veci zákonným sudcom nie je možné ospravedlniť trvanie odvolacieho konania v dĺžke 4 rokov.

15. K objektívnym skutočnostiam, ktoré boli v zmysle vyjadrenia krajského súdu hlavným dôvodom trvania odvolacieho konania, ústavný súd pripomína svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako ani skutočnosť, že si štát (najmä prostredníctvom ministerstva spravodlivosti) túto úlohu neplní, v žiadnom prípade nesmie byť na ujmu právam účastníkov konania, v tomto prípade sťažovateľa (I. ÚS 26/2023).

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní boli porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

17. V súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Ústavný súd nevyhovel ústavnej sťažnosti v časti, v ktorej sa sťažovateľ domáhal vyslovenia príkazu konať bez zbytočných prietahov (bod 4 výroku tohto nálezu), a to z dôvodu, že 30. apríla 2024 bolo krajským súdom vo veci rozhodnuté a vec bola vrátená Mestskému súdu Bratislava IV.

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

18. Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadost'učinenia 10 000 eur. S ohľadom na dĺžku trvania odvolacieho konania a medzičasom vydané rozhodnutie krajského súdu, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, majúc na pamäti, že cieľom priznania finančného zadost'učinenia je zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľovi finančné zadost'učinenie 1 500 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (body 2 a 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

19. V súlade s § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal ústavný súd podľa výsledku konania sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 530, 85 eur (bod 3 výroku tohto nálezu).

20. Pri výpočte náhrady trov konania ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2023 predstavuje sumu 208,67 eur a náhrada hotových výdavkov za každý úkon právnej služby predstavuje sumu 12,52 eur. Trovy konania

sťažovateľa pozostávajú z tarifnej odmeny právneho zástupcu sťažovateľa za dva úkony právnej služby v roku 2023 [prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti] vo výške 417,34 eur (2 x 208,67) a z nároku na náhradu hotových výdavkov právneho zástupcu v sume 25,4 eur (2 x 12,52 eur). Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 442,38 eur. Vzhľadom na to, že právny zástupca sťažovateľa je platiteľom dane z pridanej hodnoty, k tejto sume treba podľa § 18 ods. 3 vyhlášky pripočítať daň z pridanej hodnoty 88,47 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2024

Peter Molnár
predseda senátu